

Skinnskattebergs kommun

2019 -12- 10

Dnr. KS 2019-1089-007

"Vi bedomer att kommunens resultat i delårsrapporten inte är i enlighet med fullmaktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Vi påtalar att kommunstyrelsens behandling av delårsrapporten inte följer lagens krav!"

Granskning av delårsrapport 2019

Skinnskattebergs kommun

Camilla Karlsson, KomRedo AB

2019-12-09

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Revisionskriterier	3
3. Syfte	3
4. Metod	3
5. Bestämmelser och anvisningar	4
6. Förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar	4
7. Bedömning utifrån fullmäktiges mål	6
7.1 Styrningen	6
7.2 KF mål 2019	6

1. Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Skinnskattebergs kommun har KomRedo genomfört en granskning av delårsrapporten per 2019-08-31. Granskningen ska ge underlag för revisorernas bedömning om delårsrapporten.

Delårsrapporten innehåller en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamheter och resultat sedan senaste årsredovisning. Upplysningar lämnas om kommunens förväntade resultat och ställning avseende ekonomi och verksamhet, drift- och investeringsredovisning, jämförelse mot budget samt bedömningar om finansiell måluppfyllelse. Prognos avseende balanskravsresultat saknas samt uttalande om måluppfyllelse avseende verksamhetsmålen.

Kommunen uppger om att redovisningen av intäkter görs enligt rådets rekommendationer. Information saknas om justering för byte av redovisningsprincip avseende medlemsinsatser i Kommuninvest. Eventuell resultat effekt framgår inte heller av notupplýsningen. Placering pensionsmedel är upptagna till marknadsvärdet år 2019 i enlighet med ny lagstiftning. Ingående värde är ändrat i balansräkningen i delårsrapporten, men inte i redovisningen. Det ska vara en rättelse av ingående värden utifrån nya redovisningsprinciper, vilket saknas kommentarer om i delårsrapporten. Enligt rekommendation R12 "Byte av redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar samt rättelser av fel" och 9 kap 3 § LKBR ska upplýsning lämnas om effekten på eget kapital avseende den ändrade redovisningsprincipen.

Upprättade bokslutsspecifikationer innehåller oriktiga uppgifter och är ofullständiga. Kommunen uppger att dessa kommer att rättas i samband med årsbokslutet. Uppmärksammade brister i kontrollrutiner och underlag för med sig att den finansiella rapporteringen inte uppfattas tillförlitlig. Delårsrapportens överskådlighet med avseende på omfattning, rubriceringar och struktur behöver förbättras för att öka läsbarheten. Kommentarer till kommunen ekonomiska utfall, analys om bakomliggande faktorer som påverkat resultatet mm kan utvecklas.

Det saknas en förenklad förvaltningsberättelse som borde innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamheter och resultat sedan senaste årsredovisning. Upplysningar lämnas om kommunens förväntade resultat och ställning avseende ekonomi och verksamhet, drift- och investeringsredovisning, jämförelse mot budget samt bedömningar om måluppfyllelse för de finansiella målen. Prognos avseende balanskravsresultat saknas samt uttalande om måluppfyllelse avseende verksamhetsmålen för 2019.

Resultaträkningens uppställning behöver tydliggöras så att den överensstämmer med redovisningslagen, LKBR. När det gäller jämförelsetalen per 2018-12-31 finns differenser i jämförelse med det som finns i redovisningen. Det är inte tydligt på det sätt samtliga balansposter (även "småbelopp") värderats. Vår uppfattning är att avstämningsrutiner och arbetssätt behöver gås igenom för att rapporteringen ska uppfattas tillförlitlig.

Ekonomimål avseende att årets resultat ska vara ett överskott med minst 1,5 % av skatteintäkter och generella bidrag beräknas nås i prognosen för året. När det gäller att nettodriftkostnaden inte ska öka snabbare än inkomstökningen nås inte målsättningarna. Det tredje finansiella målet mäts inte.

Utgångspunkter för utvärdering av verksamhetsmålen och bedömningar om måluppfyllelsen av fullmäktiges beslutade mål från mars 2019 har inte varit möjligt. Kommunen gör ingen samlad bedömning av om verksamhetsmålen kommer att uppnås för 2019, däremot att mätning ska göras i samband med årsbokslutet.

Bedömning

Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten inte är förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat om.

Vi kan inte bedöma resultatet i delårsrapporten med avseende på verksamhetsmålen eftersom inga av verksamhetsmålen mäts vid delåret.

Vi rekommenderar kommunen att se till att upplysningar om redovisnings-/värderingsprinciper och noter följer rådets rekommendationer.

Vi rekommenderar kommunen att se över utgångspunkter för styrningen och de mål för verksamheten som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning som gör det möjligt att utvärdera måluppfyllelsen i enlighet med kommunallagens intentioner.

2. Revisionskriterier

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Skinnskattebergs kommun har KomRedo genomfört en granskning av delårsrapporten per 2019-08-31. Granskningen utgör underlag för revisorernas bedömning om delårsrapporten och förutsättningarna för den fortsatta styrningen mot fullmäktigemålen.

Av kommunallagens 11 kap 16 § följer att fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport som upprättas enligt 13 kap 1 § lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, LKBR. Revisorerna ska bedöma om resultaten i den delårsrapport som behandlas i fullmäktige är förenliga med de mål fullmäktige beslutat (KL 12 kap 2 §). Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av delårsrapporten.

Granskningen genomförs med utgångspunkt i kommunallagen (KL), lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) samt interna beslut, riktlinjer och anvisningar. Granskningen genomförs i den omfattning som följer av god revisions sed i kommunal verksamhet (SKL).

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Granskningen syftar även till att verifiera att kommunen upprättar delårsrapport och att delårsrapporten är upprättad i enlighet med de lagar, rekommendationer och anvisningar som gäller. Med hänsyn till krav på snabb information och med beaktande av kostnadsaspekter samt för att undvika upprepning av tidigare lämnad information kan kommunen välja att i mindre omfattning än i årsredovisningen tillhandahålla information i delårsrapporten. Underliggande frågor är:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagkrav, rekommendationer och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen, d.v.s. finns förutsättningar för att målen kommer att nås under 2019?

4. Metod

Granskningen genomförs med inriktning och omfattning i överensstämmelse med god revisions sed uttryckt i bland andra standard för översiktlig granskning (SÖG 2400). Vi inhämtar informationer genom dokumentation och analysunderlag för bedömningar om:

- delårsrapporten innehåller de upplysningar och uppgifter som krävs och att rekommendationer efterlevs
- rutiner för analyser, avstämningar och arbetet för att säkerställa väsentliga poster för den finansiella rapporteringen
- bokslutsprocessen och rimligheten kring interna anvisningar och om de följts

- rimligheten i kommunstyrelsens utvärdering om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning har nåtts och följts
- andra förhållanden av betydelse för styrningen och uppföljningen

5. Bestämmelser och anvisningar

Av LKBR och rådets rekommendation (RKR R17) framgår att kommunerna ska upprätta en delårsrapport minst en gång under räkenskapsåret från årets början. Delårsrapporten ska innehålla en resultaträkning, balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse med innebörden att informationen som lämnas kan vara mer översiktlig. Dessutom ska en samlad – men översiktlig – beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet ingå.

Det är upp till varje kommun att avgöra om de kommunala koncernföretagen (kommunalförbund mm) ska omfattas av delårsrapporten. Detta gäller såväl räkenskaperna som den förenklade förvaltningsberättelsen. Kommunerna bör härvid beakta om sammanställda räkenskaper krävs för att möjliggöra en relevant och tillräcklig grund för utvärdering av god ekonomisk hushållning.

Den som har tillgång till delårsrapporten förutsätts även ha tillgång till kommunens senaste årsredovisning. Följaktligen lämnar delårsrapporten information främst om händelser och omständigheter som avser tiden efter senaste årsredovisningen.

Samma redovisningsprinciper som används i årsredovisningen ska tillämpas vid upprättande av en delårsrapport. Värderingar, klassificeringar och periodiseringar i delårsrapporter kan dock i högre grad än i årsredovisningar grunda sig på uppskattningar och bedömningar. När byte av redovisningsprincip sker, ska den redovisningsprincip som kommer att tillämpas i efterföljande årsredovisning tillämpas även i delårsrapporterna. Ett byte av redovisningsprincip ska redovisas genom att jämförelseuppgifter omräknas med tillämpning av den nya redovisningsprincipen.

Kommentar

Kommunen uppger om att redovisningen av intäkter görs enligt rådets rekommendationer. Information saknas om justering för byte av redovisningsprincip avseende medlemsinsatser i Kommuninvest. Eventuell resultateffekt framgår inte heller av notupplysningen. Placering pensionsmedel är upptagna till marknadsvärdet år 2019 i enlighet med ny lagstiftning. Ingående värde är ändrat i balansräkningen i delårsrapporten, men inte i redovisningen. Detta ska vara en rättelse av ingående värden utifrån nya redovisningsprinciper, vilket saknar kommentarer om i delårsrapporten. Enligt rekommendation R12 "Byte av redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar samt rättelser av fel" och 9 kap 3 § LKBR ska upplysning lämnas om effekten på eget kapital avseende den ändrade redovisningsprincipen.

Upprättade bokslutsspecifikationer innehåller oriktiga uppgifter och är ofullständiga. Kommunen uppger att dessa kommer att rättas i samband med årsbokslutet. Uppmärksammade brister i kontrollrutiner och underlag för med sig att den finansiella rapporteringen inte uppfattas tillförlitlig. Delårsrapportens överskådlighet med avseende på omfattning, rubriceringar och struktur behöver förbättras för att öka läsbarheten.

6. Förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar

Delårsrapporten behöver inte innehålla en fullständig förvaltningsberättelse, utan bara en förenklad förvaltningsberättelse. Den förenklade förvaltningsberättelsen ska minst innehålla följande avsnitt:

- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.

- En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

För varje post eller delpost i resultaträkningen ska belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår, prognos för resultatet för räkenskapsåret och budget för innevarande räkenskapsår redovisas. För varje post eller delpost i balansräkningen ska belopp för motsvarande post för närmast föregående räkenskapsårs utgång redovisas.

Definitionerna av tillgång, skuld, intäkt och kostnad måste vara uppfyllda för att en post ska tas in i balans- eller resultaträkningen. Periodisering ska följaktligen göras enligt samma principer som i årsredovisningen. Intäkter och kostnader som uppkommer med säsongsvariationer, cykliska variationer eller på annat oregelbundet sätt under räkenskapsåret ska således inte redovisas innan de har uppkommit.

En delårsrapport ska innehålla upplysningar i not om:

- att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen;
- säsongsvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten;
- karaktären och storleken på jämförelsestörande och extraordinära poster samt deras effekt på tillgångar, skulder, eget kapital och resultat;
- effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar som har redovisats under tidigare räkenskapsår, om de har en väsentlig effekt på den aktuella rapportperioden;
- förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser som inträffat efter räkenskapsårets början.

Kommentarer

Det saknas en förenklad förvaltningsberättelse som borde innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamheter och resultat sedan senaste årsredovisning.

Upplysningar lämnas om kommunens förväntade resultat och ställning avseende ekonomi och verksamhet, drift- och investeringsredovisning, jämförelse mot budget samt bedömningar om måluppfyllelse för de finansiella målen. Prognos avseende balanskravsresultat saknas samt uttalande om måluppfyllelse avseende verksamhetsmålen, se vidare under nästa avsnitt. Kommentarer till kommunen ekonomiska utfall, analys om bakomliggande faktorer som påverkat resultatet mm kan utvecklas, liksom prognoser för helåret. Resultaträkningen följer inte den nya uppställning av resultaträkning som finns i LKBR. När det gäller jämförelsetalen per 2018-12-31 finns differenser i jämförelse med det som finns i redovisningen.

Varje balanspost ska värderas och uppskattas vid bokslutstidpunkten. Poster som inte uppfyller kriterierna enligt gällande regler ska inte redovisas. Det är inte tydligt på det sätt samtliga balansposter (även "småbelopp") värderats. Vår uppfattning är att avstämningsrutiner och arbetssätt behöver gås igenom för att rapporteringen ska uppfattas tillförlitlig. Närmare iakttagelser och noteringar om avvikelser har kommunicerats med ekonomichef.

Vi rekommenderar kommunen att se till att upplysningar om redovisnings-/värderingsprinciper och noter följer rådets rekommendationer. Rutiner för avstämning mot rådets rekommendationer bör införas.

7. Bedömning utifrån fullmäktiges mål

7.1 Styrningen

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange de finansiella mål samt mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Utgångspunkter i budgeten är att verksamheterna ska ha realistiska budgetramar. Resurser tillförs för volymökningar inom kärnverksamheterna. Utöver kommunstyrelsens övergripande mål beslutar varje nämnd om nämndspecifika mål och uppdrag. Nämndernas styrkort fastställs i samband med sektorernas internbudgetar.

7.2 KF mål 2019

2016 beslutade kommunfullmäktige om en modell där mätbara mål skall följas upp med nyckeltal (resultatindikatorer) samt andra lämpliga mått. Genom målen har kommunfullmäktige möjlighet att följa upp och styra den kommunala verksamheten. Budgeten 2019¹ har utformats utifrån en vision: *Skinnskattebergs kommun ska i en global värld växa genom att vara en attraktiv kommun att leva och verka i för både människor och företag.*

Av budgeten framgår att de finansiella målen tar sikte på kommunens finansiella ställning och dess utveckling och anger därmed de finansiella förutsättningarna och ramarna för den verksamhet som kommunen bedriver. Enligt fastställda ekonomistyrningsregler skall årets resultat vara ett överskott/ökning med minst 1,5 % av skatteintäkter och generella bidrag. Nettodriftkostnaden inte ska öka snabbare än inkomstökningen, exklusive tillfälliga statsbidrag. Investeringar ska rymmas inom ett positivt kassaflöde, detta för att säkerställa en investeringstakt som kommunen klarar utan att likviditeten påverkas. Lånefinansiering ökar kassaflödet och ger därmed ytterligare utrymme inom det finansiella målet.

Bedömning av måluppfyllelsen för två av totalt tre finansiella mål görs i delårsrapporten. Kommunen gör ingen samlad bedömning att god ekonomisk hushållning kommer att nås inom investeringsmålet.

Av budgeten framgår finansiella mål och verksamhetsmål för kommunen:

Finansiella mål	Målvärde	Utfall	Kommunstyrelsens kommentar
Årets resultat vara ett överskott/ökning med minst 1,5 % av skatteintäkter och generella bidrag	1,5 %	8 %	Det finansiella målet kommer att uppnås för året.
Nettodriftkostnaden inte ska öka snabbare än inkomstökningen, exklusive tillfälliga statsbidrag	1,5 %	7,4 %	Nettodriftkostnaden ökade med 7,4 % samtidigt som inkomstökningen var 1,5 %, vilket innebär att målet inte uppnåts.
Investeringar ska rymmas inom ett positivt kassaflöde, detta för att säkerställa en investeringstakt som kommunen klarar utan att likviditeten påverkas	-	-	<i>Notering från revisionen: Ingen redovisning har gjorts i delårsrapporten.</i>

¹ Budget 2019, KF 2018-xx-xx samt Mål 2019 – 2022, KF 2019-03-11

Verksamhetsmål	Målvärde	Utfall	Kommunstyrelsens kommentar
Kommunen totalt ska som lägst nå balanskravet på resultatet		14 878 tkr	Jämförelse med budget gör att kommunen uppnår balanskravet. <i>Notering från revisionen: balanskravet är ett lagkrav och ska omformuleras.</i>
Attraktiv kommun med nöjda kunder, dvs rätt insats när medborgarna behöver den	-	-	<i>Notering från revisionen: Ingen redovisning har gjorts i delårsrapporten.</i>
Kommunen ska verka för att alla byggnader med bostäder och verksamheter inom kommunen, ska ha möjlighet till bredbandsuppkoppling och mobiltelefoni	-	-	<i>Notering från revisionen: Ingen redovisning har gjorts i delårsrapporten.</i>

Ett nytt måldokument har antagits av fullmäktige 2019-03-11 som gäller för 2019-2022. Målen är formulerade utifrån målområde (invånare/kunder, medarbetare, ekonomi, produktion och förnyelse). Varje målområde har ett antal övergripande inriktningsmål som gäller från och med 2019, totalt 45 mål.

Kommentar

I delårsrapporten redogörs för utvecklingen av ekonomin och verksamheten sedan senaste årsredovisningen. Resultatet efter åtta månader är positivt.

Av kommunens ekonomistyrningsregler framgår bland annat att respektive nämnd och kommunstyrelsen ska genom sina utskott enligt fastställd plan göra budgetuppföljning för den egna verksamheten. Delårsbokslut och kommungemensam budgetuppföljning med helårsprognos ska upprättas per den sista augusti.

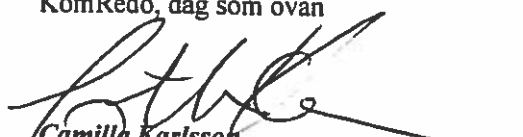
Ekonomimål avseende att årets resultat ska vara ett överskott med minst 1,5 % av skatteintäkter och generella bidrag beräknas nås i prognosen för året. När det gäller att nettodriftkostnaden inte ska öka snabbare är inkomstökningen nås inte målsättningarna. Det tredje finansiella målet mäts inte.

Utgångspunkter för utvärdering av verksamhetsmålen och bedömningar om måluppfyllelsen av fullmäktiges beslutade mål från mars 2019 har inte varit möjligt. Kommunen gör ingen samlad bedömning av om verksamhetsmålen kommer att uppnås för 2019. Mätning av måluppfyllelse kommer att ske vid årsbokslutet 2019.

Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten inte är förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat om.

Vi kan inte bedöma resultatet i delårsrapporten med avseende på verksamhetsmålen eftersom inga verksamhetsmål mäts vid delåret.

KomRedo, dag som ovan

Camilla Karlsson
Certifierad kommunal revisor